

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep.
0032 OSLO

Deres referanse:

Vår referanse:
17/149-3

Vår dato:
25.09.2017

Høring - Utkast til ny fagskolelov

Universitets- og høgskolerådet (UHR) viser til Kunnskapsdepartementets høringsbrev 28. juni 2017, og takker for muligheten til å kommentere utkastet til ny lov om fagskoleutdanning.

UHR er opptatt av at det norske utdanningssystemet er forståelig for søkere, studenter, arbeidsgivere med flere, og mener at det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket (NKR) er et godt verktøy for å kommunisere nivåene i det norske utdanningssystemet. UHR merker seg at det i *Meld. St. 9 (2016–2017) - Fagfolk for fremtiden — Fagskoleutdanning*, og den etterfølgende stortingsbehandlingen, ikke har kommet forslag om å endre fagskoleutdanningens plassering i nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (NKR). Fagskoleutdanning skal fortsatt innplasseres på nivå 5, mens utdanning ved universiteter og høyskoler innplasseres på nivå 6-8 i NKR.

Flere av de foreslåtte endringene dreier seg om endringer i begrepsbruk, ikke innholdsmessige endringer. Likevel argumenteres det med at endringene vil gjøre fagskoleutdanning til et *likeverdig alternativ* (s. 5 i høringsnotatet) til utdanning ved universiteter og høyskoler, samt at *utdanningene er parallelle og på samme nivå* (s. 26). Endringene medfører imidlertid ingen endringer i godkjeningsprosedyrer mellom de to utdanningstypene eller i nivåene i NKR. UHR mener at argumentasjonen i høringsnotatet samt forslagene til endringer i begrepsbruk vil kunne bidra til misforståelser både blant søkere, studenter, utdanningsinstitusjoner og arbeidsgivere. Formålet må være å tydeliggjøre at fagskoleutdanningene ligger på nivået over videregående opplæring.

UHR vil hovedsakelig kommentere forslagene som vil få konsekvenser for begrepsbruken knyttet til utdanning ved universiteter og høyskoler.

Formål – begrepet «høyere yrkesfaglig utdanning»

Departementet foreslår å lovfeste at fagskoleutdanning kan benevnes som «høyere yrkesfaglig utdanning». UHR støtter ikke bruken av en slik benevnelse, jf. vårt høringsinnspill til KUF-komiteen, og mener det vil være svært uheldig å lovfeste den. Begrepet «høyere utdanning» er ikke definert i Lov om universiteter og høyskoler (UH-loven), men benyttes i loven og i dens tilhørende forskrifter om utdanning som faller inn under UH-loven og er på nivå 6-8 i NKR. Departementet bruker selv dette begrepet også i høringsbrevets side 25 når de understreker at endring av betegnelse på poengene fagskolestudentene oppnår *ikke vil gi noen automatisk rett til å få godkjent utdanning som del av høyere utdanning*.

Av høringsbrevet fremgår det at fagskoleutdanning skal være *en selvstendig del av høyere utdanning*. Det betyr at begrepet høyere utdanning blir utvidet til også å inkludere utdanning på nivå 5 i NKR¹.

«Høyere yrkesfaglig utdanning» vil kunne benyttes som betegnelse på utdanning på nivå 5, mens det ikke lenger vil være noe samlebegrep for utdanning på nivå 6-8. UHR finner dette uheldig. Vi ber om at begrepet «høyere yrkesfaglig utdanning» ikke lovfestes på det nåværende tidspunkt, men at det foretas en helhetlig gjennomgang av begrepene, inkludert konsekvenser av en eventuell endring.

Virkeområde

I dagens lov om fagskoleutdanning (fagskoleloven) er virkeområdet definert på følgende måte:

Loven gjelder for den som tilbyr fagskoleutdanning (tilbyder), og som har fått godkjenning av fagskoleutdanningen etter § 2.

I det nye utkastets § 2(1) står det:

Loven gjelder for akkrediterte fagskoler, jf. § 4.

I utkastet til ny § 4 opprettholdes bestemmelsene om at NOKUT kan akkreditere enkelte fagskoleutdanninger eller fagområder. Det finnes ingen institusjonsakkreditering av fagskoler. UHR mener derfor at ordlyden i § 2(1) må endres.

Overgang til studiepoeng

Stortinget har vedtatt at poeng for fagskoleutdanning skal kalles studiepoeng. Som det fremgår av høringsnotatet vil de ikke være automatisk kompatible med studiepoeng fra universiteter og høyskoler.

Fra høringsnotatet:

Å endre betegnelse fra fagskolepoeng til studiepoeng krever egne regler for på hvilket tidspunkt ny betegnelse skal tas i bruk. Departementet foreslår at de studentene som er i utdanning ved lovens ikrafttredelse får vitnemål med betegnelsen studiepoeng for hele utdanningsløpet. Dette medfører at de vil få konvertert eksamener som ble gitt uttelling i form av fagskolepoeng til eksamener med uttelling i studiepoeng, så lenge det er snakk om én utdanning.

Departementet vurderer også om det bør åpnes for at fagskoler skal kunne skrive ut nye vitnemål med studiepoeng til de studentene som ønsker det.

UHR mener det er behov for et betydelig informasjonsarbeid for å klargjøre at to typer poeng med samme navn ikke er kompatible, og vi tror denne endringen kan medføre misforståelser. Det vil derfor være nødvendig å kunne kommunisere et helt entydig tidspunkt for overgangen mellom fagskolepoeng og studiepoeng. UHR anbefaler derfor at det ikke åpnes for at tidligere

¹ UHR kan ikke se at nivå 5 er omtalt som høyere utdanning i [NKR](#), slik det hevdes på s. 12 i høringsbrevet. Vi leser (s.14):

Det norske rammeverket består av syv nivåer. For å lette forståelsen i forhold til EQF, er nivå 1 holdt åpent. Dette nivået er ikke beskrevet, og ingen kvalifikasjoner er innplassert her. Det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket starter derfor med nivå 2, som er fullført grunnskole. Nivå 3 er grunnkompetanse (kompetansebevis for deler av videregående opplæring), nivå 4 er fullført videregående opplæring, nivå 5 er fullført fagskoleutdanning, nivå 6 er første syklus i høyere utdanning (bachelorgrad), nivå 7 er annen syklus i høyere utdanning (mastergrad) og nivå 8 er doktorgrad (ph.d.). Kvalifikasjonen høgskolekandidatgraden er beskrevet som et delnivå av nivå 6.

avlagte fagskolepoeng kan konverteres til studiepoeng. Vi er også opptatt av at det går tydelig frem av dokumentasjonen til fagskolestudentene at studiepoengene er avlagt ved en fagskoleutdanning.

Fagskolekandidat

UHR støttet forslaget om å innføre tittelen Fagskolekandidat da dette ble lansert i NOU-en om fagskoleutdanning. Vi opprettholder imidlertid synspunktet om at den kun bør tildeles for fullført utdanning som innplasseres i NKR som fagskole 2.

Manglende bestemmelser om konsekvenser av forfalskning av dokumentasjon

I UHRs høringssvar på forslag til endringer i fagskoleloven høsten 2015 påpekte vi at parallellene til UH-lovens §3-6, 6., 7. og 8. ledd om forbud mot bruk av falske dokumenter, politianmeldelse og karantene, mangler i fagskoleloven. Disse bestemmelsene er fortsatt ikke foreslått innført. UHR anbefaler at tilsvarende bestemmelser innføres i Lov om fagskoleutdanning.

Vennlig hilsen

Mari Sundli Tveit
styreleder

Alf Rasmussen
generalsekretær

Dette dokumentet er godkjent elektronisk ved UHR